

Flere griseproducenter bruger vacciner mod diarré

Vaccination: I 2021 har flere griseproducenter valgt at forebygge diarré hos smågrisene med vaccination som et godt alternativ til behandling med antibiotika. Flere producenter har taget vacciner ind i deres håndtering af smågrisediarré. Særligt vaccination mod *Lawsonia* stiger stærkt - i forhold til 2020 blev der i 2021 solgt en mio. flere doser.

Af Elisabeth Okholm Nielsen, chefforsker, elin@seges.dk

I de senere år er der kommet vacciner på markedet til forebyggelse af *Lawsonia*-diarré og *Coli*-diarré efter fravæning. Et udtræk fra VetStat-databasen viser, at muligheden for at forebygge diarré hos smågrise med vacciner bruges af stadigt flere griseproducenter. Samtidig med at brug af vacciner stiger, ser vi fra 2020 til 2021 et fald på otte procent i antibiotikabehandlinger til smågrise på 7-30 kilo.

Levende eller død vaccine mod *Lawsonia*

Vaccination mod *Lawsonia* steg med 1 mio. ekstra doser i 2021. I en del år har det været muligt at vaccinere med *Enterisol Ileitis Vet*, der indeholder levende *Lawsonia*-bakterier. Vaccinen gives i munden eller i drikkevandet. I 2021 kom *Porcilis Lawsonia Id Vet* på markedet. Det er en dræbt vaccine, der gives ved injektion. Denne vaccine skal gives lige under huden (ikke i en muskel). Den kan gives med nålefri injektion med *Idal*-udstyr til grise fra tre-ugers alderen.

Lawsonia findes også i grise uden diarré

Smitte med *Lawsonia intracellularis* er udbredt i danske grisebesætninger. *Lawsonia* giver økonomiske tab grundet reduceret foderudnyttelse og reduceret tilvækst, foruden

Foto: Seges.

behov for antibiotikabehandling ved diarré. Men danske undersøgelser har vist, at det ikke er alle grise med *Lawsonia*, der får diarré. Seges-forsøg med den første *Lawsonia*-vaccine, der kom på markedet, viste en øget tilvækst og et lavere foderforbrug hos de vaccinerede smågrise. Effekten af den nye *Lawsonia*-vaccine er ved at blive undersøgt under danske forhold.

Langt de fleste antibiotikabehandlinger går til smågrisene

Målt i kilo går halvdelen af antibiotika til grise til behandling af smågrise, og 70-80 procent af disse behandlinger gives til grise med diarré. Forebyggelse af diarré hos smågrise er derfor afgørende for at reducere forbruget af antibiotika til danske grise.

Fald i antibiotikadoser til smågrise

Fra 2020 til 2021 var der et

fald på en million doser antibiotika til behandling af smågrise, samtidig er vaccination mod *Lawsonia* stærkt stigende med en million flere doser i 2021. I 2021 blev der ordineret 12,3 million antibiotikadoser til 15 kilos smågrise - et fald på cirka otte procent behandlingsdoser i forhold til 2020 - hvilket svarer til et fald på en mio. doser. Flokbehandling udgør 80 procent af antibiotikabehandlingerne til smågrise i 2021.

Også ny vaccine mod colidiarré hos fravænningsgrise

Der er også kommet en mulighed for at vaccinere mod colidiarré hos fravænningsgrise. Vaccinen hedder *Coliprotect F4/F18* og virker overfor *F18*- og *F4*-fimbrietyperne, som er de typer, der oftest er indblandet i colidiarré ved fravæning. Vaccinen gives i munden fra 18-dages alderen og kan tildeles både via drikkevand og opblandes i

vådfoder. Immuniteten kommer syv dage efter vaccination og varer 21 dage. Vaccination mod ødemsyge er også en vigtig mulighed for forebyggelse i de besætninger, der har problemer med ødemsygebakterier. Der er også en række vacciner mod colidiarré og tarmbrand hos pattegrise. Her er det søerne, der skal vaccineres.

Gode erfaringer

- Det forlyder fra praktiserende dyrlæger, at de oplever en god effekt af vaccinationer mod diarré sygdommen. Dette har også kunnet aflæses i de samlede tal for ordination af vacciner og forbrug af antibiotika til behandling af diarré hos smågrise.